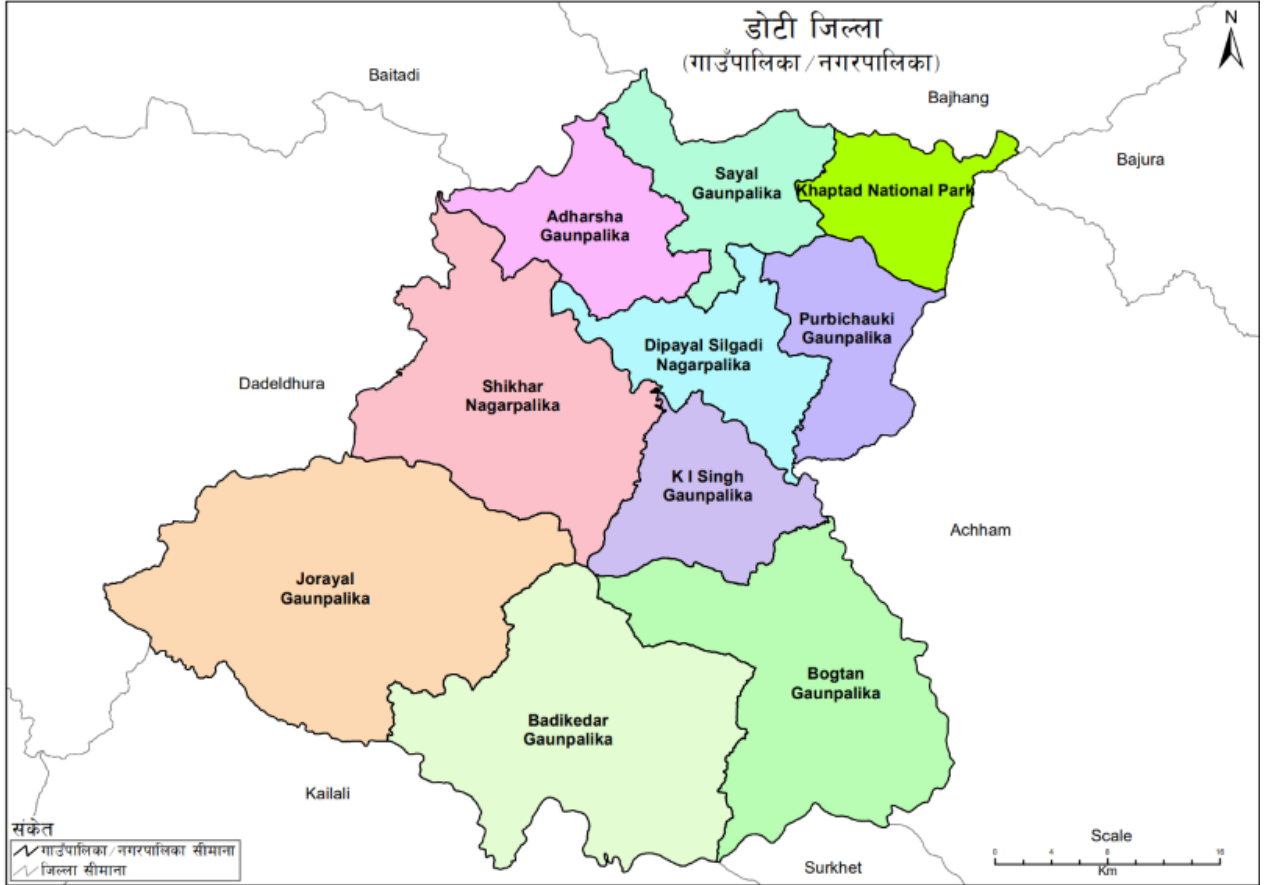

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

Monsoon Preparedness And Response Plan (MPRP)

२०८१

स्रोत: स्वयंसेवक नक्सा (स्केल १:२५०००-१:५००००), गाउँपालिका र नगरपालिका २०६८, वैश्विक तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरलित वा स्वायत्त क्षेत्रको संस्था तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, डोटी

DISTRICT DISASTER MANAGEMENT COMMITTEE, DOTI

विषय सूची

क्र.सं.	शीर्षक	पेज नं.
१	पृष्ठभूमि	१
१.१	नेपालमा विपद् जोखिम	१
१.२	डोटी जिल्लाको परिचय	१
१.३	डोटी जिल्लामा विपद् जोखिम	३
१.४	डोटी जिल्लाको पालिकागत जनसांख्यिक विवरण	४
२	मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको उद्देश्य	५
२.१	समष्टिगत उद्देश्य	५
२.२	निर्दिष्ट उद्देश्य	५
२.३	कार्ययोजनाको आवश्यकता तथा महत्व	६
२.४	कार्ययोजना कार्यान्वयनको सिमा	६
२.५	अपेक्षित नतिजा	७
२.६	निर्देशक सिद्धान्त	७
३	विपद् जोखिमको अवस्था	७
३.१	विगतका विपद्हरूको विश्लेषण	८
३.२	पालिकागतरूपमा मनसुनजन्य विपद्बाट उच्च प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्र, घरधुरी र जनसंख्या	९
४	मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	११
५	सन्दर्भ सामाग्री	१६
६	अनुसूचीहरू	१७-२८

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, डोटी - २०८१

(जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८१।०३।०७ को निर्णयानुसार स्वीकृत)

१. पृष्ठभूमि

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम

विषम भौगोलिक बनोट, भौगर्भिक असुन्तलन, आकस्मिक रूपमा उत्पन्न हुने महामारीहरू, जलवायु परिवर्तनको प्रभाव, उच्च गरिबी, अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिई गरिने गतिविधिहरू एवं विकास निर्माणका कार्यहरूले गर्दा नेपाल विभिन्न प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति, परिमाण र प्रवृत्ति पनि फरक हुँदै जाँदा विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरू थपिँदै गएका छन्। नेपालको भूबनोटका कारण बाढी, पहिरो लगायतका मनसुनजन्य विपद्का घटनाबाट वर्षेनी ठूलो मानवीय तथा भौतिक क्षति व्यहोर्नुपरेको अवस्था विद्यमान छ।

मनसुनजन्य विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभुत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने भएकोले विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ ।

प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पुऱ्याउँदछ। यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको क्षमता वृद्धि र स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

१.२ डोटी जिल्लाको परिचय

प्रसिद्ध ऐतिहासिक गौडाको रूपमा रहेको डोटी जिल्ला सुदूरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित तथा साविकको सुदूरपश्चिम विकास क्षेत्रको सदरमुकाम पनि हो । यातायातको दृष्टिले डोटी सुगम मानिए तापनि आर्थिक सामाजिक आयामबाट हेर्दा डोटी एक दुर्गम पहाडी जिल्ला हो, जहाँ गरीबी, अशिक्षा व्याप्त छ । साधारण रोजगारीका लागि थुप्रै मानिसहरू प्रत्येक वर्ष भारतका विभिन्न शहरमा जाने गर्छन् । कृषि नै मुख्य पेशा भएका यहाँका स्थानीय बासिन्दाहरूलाई आफ्नो उत्पादनले ५/६ महिना भन्दा बढी खान नपुग्ने बताइन्छ । लैङ्गिक हिसावले महिलाको अवस्था नाजुक नै छ । पोषणयुक्त खानाको अभाव, शिक्षाको कमी, बेरोजगारी, अन्धविश्वास र रुढीवादी, दलित गैर दलितबीच विद्यमान जातीय विभेद, विकासमा पछ्यौटेपन आदि जिल्लाका प्रमुख सामाजिक समस्याहरू क्रमशः न्यून हुँदै गएको भएतापनि आशातित सफलता प्राप्त हुन सकेको छैन ।

जिल्ला विश्व मानचित्रमा २८° २२' दखि २९° ५' उत्तरी अक्षांश र ८०°३०' देखि ८१° १८' पूर्वी देशान्तरको बीचमा यो जिल्ला रहेको छ । यस जिल्लाको पूर्वमा अछाम र वाजुरा, पश्चिममा डडेल्धुरा, उत्तरमा वझाङ र वैतडी तथा दक्षिणमा कैलाली जिल्ला रहेको छ ।

क्षेत्रफल: २०२५ वर्ग कि. मि

होचो सतह: ३३५ मि. कानाचौर, सेती नदीको किनार

अग्लो भाग: ३२९५ मि. खप्तड ईलाका

मुख्य नदी: सेतीनदी

सहायक नदी: ठूलीगाड, सानीगाड, कालागाड, समूहगाड, साईलीगाड, गोलमागाड, ठूलाखोला, गोद्रेगाड, द्वारीगाड, टुनागाड, कापडीगाड, लुवाखाडी गाड आदि ।

लेक: खप्तड, साकार, केदार,

वनजङ्गल: ५९१०१ हेक्टर क्षेत्रफल

गौचरन: ७१११ हेक्टर

सिंचित क्षेत्र: ७७३८ हेक्टर

सिमसार क्षेत्र: १४९०९ हेक्टर

कृषि क्षेत्र: ४४८१२ हेक्टर

अन्य क्षेत्र: ४६८४ हेक्टर

धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल:

सिलगडीको शैलेश्वरी मन्दिर र राधाकृष्ण मन्दिर, माहादेवस्थान देहिमाण्डौको भगवती मन्दिर, दिपायलको कोट भैरव र दिलपेश्वर मन्दिर, मुडेगाउको भागेश्वर र सालमुनी मन्दिर, डौडको अद्दाला, पशुपति मन्दिर मुडभरा, मालिका मन्दिर काडामाण्डौ, तथा पुराना दरवारहरू आदि । खप्तड राष्ट्रिय निकुन्जमा त्रिवेणी, सहस्रलिङ्ग, नागदुङ्गा, खप्तड दह, केदार दुङ्गा, दाउत्रे, डांफेकोट, खप्तडबाबा आश्रम र ठूलाठूला पाटनहरू ।

मुख्य मुख्य चाडपर्व:

गौरापर्व, भुवापर्व, दशैं, तिहार, होली, तीज, बिसु, माघीपर्व, ओल्के, गाईजात्रा, डोलजात्रा, ईन्द्र जात्रा, शिवरात्री लगायत विभिन्न मठ मन्दिरमा लाग्ने जात्राहरू (शैलेश्वरी जाँत, देहीजात, केदारआखडा जात, गगनान मेला, अस्ट्राला मेला, खसड मेला आदि ।

जलवायु: औसत वार्षिक वर्षा १३४७ मि.मि. तथा लेकाली तथा अर्धउष्ण हावापानी ।

१.३ डोटी जिल्लामा विपद् जोखिम

यो जिल्ला वाढी, पहिरो, आगलागी, भूकम्प, चट्याङ्ग, जंगली जनावरको आतङ्क र सडक दुर्घटना जस्ता प्रकोपबाट उच्च संकटासन्न अवस्थामा रहेको छ । खास गरी वाढी र पहिरो जस्ता जलवायुजन्य प्रकोपको उच्च जोखिममा वर्षेनी रहदै आएको छ । यस प्रकारका प्रकोपजन्य घटनाका कारण गरिवीलाई झनै बढावा दिने मात्र होइन वातावरण सन्तुलन समेत खलवलिएको महशुस गरिएको छ । वाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता प्रकोपका घटनाबाट वर्षेनी हजारौं मानिसले विपत्तिको दुखःद नियति भोग्नु परेको छ । तसर्थ प्राकृतिक श्रोत साधनको वैज्ञानिक एवं समुचित उपयोग र दीगो व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा मानवीय सम्पत्तिको संरक्षण गरी संभावित जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पूर्व तयारी र प्रभावकारी प्रतिकार्य (Response) का लागि समय मै योजनाबद्ध ढंगले लाग्न जरूरी छ । प्रकोप न्यूनीकरण गर्न र प्रकोप पछि शीघ्र पुनर्लाभिका लागि विशुद्ध मानवीय सहायताको खाँचो हुने हुँदा सम्बद्ध सबै सरोकारवालाहरूको एकीकृत पहल र प्रयासबाट मात्र अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुने भएकोले सो को लागि यो प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

यस जिल्लाको अधिकांश क्षेत्रहरू प्रकोपको हिसावले पहिरोको जोखिममा रहेको छ । कमजोर भू-बनौट, अनियोजित भू-उपयोग, वनजङ्गल फडानी, भिरालो क्षेत्रमा ढुंगाहरू झिक्ने जस्ता विभिन्न कारणले पहिरोबाट यस क्षेत्रका बासिन्दाहरू जोखिमपूर्ण जीवन बाँचिरहेका छन् । प्राकृतिक कारणबाट पहिरो जाने गरे पनि न्यून चेतना तथा मानवीय क्रियाकलापले पनि विभिन्न खाले प्रकोपजन्य खतरा र जोखिम बृद्धि भइरहेको छ । प्रकोपबाट समाजमा बस्ने मानिसहरू पूर्ण रुपमा सुरक्षित छैनन् । सबै खाले प्रकोपलाई विश्लेषण गर्ने हो भने यसबाट सबैभन्दा बढी प्रभावित बालबालिका, महिला, गरिव, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू नै छन् । विपद् एउटा अचानक हुने सङ्कटपूर्ण अवस्था हो । यो कतिवेला हुन्छ अनुमान गर्न सकिदैन, त्यसैले यसको सही पूर्वतयारी आवश्यक र चुनौतीपूर्ण छ । पूर्वतयारी प्रभावकारी रुपमा गर्न सकिए मानवीय, भौतिक र आर्थिक क्षतिलाई घटाउन वा न्यूनीकरण गर्न ठूलो मद्दत पुग्दछ ।

१.४ डोटी जिल्लाको पालिकागत जनसांख्यिक विवरण

क्र.स.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	घरधुरी संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा जनसंख्या	जनसंख्या वृद्धिदर (%)	साक्षरता दर (%)
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	८३८५	१८४९९	१५४६९	३३९६८	०.२९	७३.३१
२	शिखर नगरपालिका	७०१६	१७०८७	१३३१२	३०३९९	-०.४३	६९.००
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	४६८०	११७४६	८९९०	२०७३६	-०.०८	६९.४८
४	बोगटान फुडिसल गाउँपालिका	३१६२	८२८१	७२५९	१५५४०	-१.३६	७०.४१
५	बडीकेदार गाउँपालिका	२९०५	७५२५	७३७७	१४९०२	-१.१०	७६.११
६	आदर्श गाउँपालिका	५३१७	१४०९५	१०४००	२४४९५	०.२२	६७.०२
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	५१४८	१२२५६	९२३८	२१४९४	-०.४३	६७.८९
८	सायल गाउँपालिका	४२०७	११२५०	९२०६	२०४५६	०.४३	६२.०७
९	जोरायल गाउँपालिका	४३२०	१००७०	९७१८	१९७८८	-०.४९	७७.७८
१०	संस्थागत	४२	४१८	२६३५	३०५३		९९.४४
	जम्मा (डोटी)	४५१८२	१११२२७	९३६०४	२०४८३१	-०.३२	७०.७४

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८ (तथ्याङ्क कार्यालय, डोटी)

२. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८१ निर्माणको उद्देश्य

२.१ समष्टिगत उद्देश्य

मनसुनजन्य विपद्का घटनाहरूबाट हुने मानवीय तथा भौतिक क्षति न्यूनीकरण गर्नका लागि जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावितहरूको शीघ्र उद्धार तथा अत्यावश्यक आधारभूत आवश्यकताहरूलाई समयमा नै प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक रूपमा उपलब्ध गराउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८१ को समष्टिगत उद्देश्य रहेको छ ।

२.२ निर्दिष्ट उद्देश्य

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८१ का निर्दिष्ट उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन्:-

- २.२.१ मनसुनजन्य विपद्बाट जोखिममा रहेका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका वडाहरूको संकटासन्नता विश्लेषण गरी स्थानिय श्रोत साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने,
- २.२.२ जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न निकायहरूको पहिचान एवं तिनको क्षमताको विश्लेषण गरी मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि जिम्मेवारी निर्धारण गर्ने,
- २.२.३ विगत वर्षका अनुभवबाट सिकाएको पाठ तथा समय समयमा भएका छलफलबाट प्राप्त सिफारिस समेतलाई ध्यानमा राखी हरेक स्थानीय तहमा आ-आफ्नो आकस्मिक कार्ययोजना तयार गर्न लगाउने,
- २.२.४ विभिन्न क्षेत्रबाट निर्मित योजना कार्यान्वयन जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिको समष्टिगत समन्वयमा गर्ने,
- २.२.५ श्रोत संकलन, विनियोजन तथा दीगो आर्थिक श्रोत व्यवस्थापनका लागि एकद्वार प्रणालीको विकास गर्ने,
- २.२.६ प्रकोपबाट बढी प्रभावित हुन सक्ने दलित, महिला, अपाङ्ग, सुविधाबाट वञ्चित समूह, बालबालिका, वृद्धवृद्धा जस्ता अति संकटासन्न समूहका लागि प्राथमिकताका आधारमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमको विकास गरी संचालन गर्ने,
- २.२.७ विपद् पछि पुनर्लाभ तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तुल्याउने,
- २.२.८ आपत्कालीन प्रतिकार्य एवं पूर्वतयारीको विकास र कार्यान्वयनका लागि जिल्लामा सञ्चालित आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको क्षमता वृद्धि गर्ने,
- २.२.९ जिल्ला देखि स्थानीय तहसम्म खाद्यान्न, औषधी लगायत अन्य उद्धार सामग्रीहरूको भण्डारणका लागि भण्डारण स्थलको पहिचान र सुदृढ गर्ने,

- २.२.१० आपत्कालीन परिस्थितिका साथै पूर्व तयारीका चरणमा प्रयोग गर्न सकिने पूर्वसूचना एवं संचार प्रणालीको विकास गर्ने,
- २.२.११ विपद् प्रभावितहरूकालागि तत्काल आश्रय स्थलको पहिचान गर्ने,
- २.२.१२ विपद्का संभावित जोखिमहरूको लेखाजोखा, पहिचान, अनुगमन र मौजुदा पूर्व चेतावनी प्रणाली सुदृढ गर्ने । मनसुन पूर्वका समयमा अन्तरनिकाय समन्वय प्रभावकारी गर्ने,
- २.२.१३ गाउँपालिका र नगरपालिकामा गठन भएका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा तालिम प्राप्त जनशक्ति र खोज तथा उद्धार सामाग्रीको सूची तयार गर्ने ।

२.३ कार्ययोजनाको आवश्यकता तथा महत्व

मनसुनजन्य विपद्को जोखिममा रहेका समुदायहरू सामाजिक, आर्थिक तथा साङ्गठनिक रूपमा कमजोर हुन्छन् । खाद्य असुरक्षा, शौचालय, स्वास्थ्य तथा सरसफाइका सुविधाहरूको सीमितता, प्राकृतिक विपद्का कारण सुरक्षित बासस्थानको सही पहिचान तथा उपयुक्त व्यवस्थापन गर्न नसक्नु आदि विपद् प्रभावित समुदायहरूले सामना गर्ने मुख्य समस्याहरू हुन । यस्ता समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न समुदायलाई सशक्तीकरण गर्ने र प्रभावकारी समन्वयको संयन्त्र बनाउनु अत्यन्त जरूरी छ । डोटी जिल्लामा मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारबालाहरू बीच समन्वय गर्ने महत्वपूर्ण को औजारको रूपमा यो योजना रहनेछ ।

सम्भावित मनसुनजन्य विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोग एवं विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरूलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभूति गराउन विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुँच पुऱ्याउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्ग निर्देश गर्नेछ । त्यसका साथै श्रोतको सही पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्नेछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस जिल्लामा विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न तथा विपद् पछिको मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभाकारी बनाउन पूर्वतयारी दस्तावेजका रूपमा यो मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१ तयार पारिएको हो ।

२.४ कार्ययोजना कार्यान्वयनको सीमा

यो कार्ययोजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक प्रकृयाका माध्यमबाट गरिएको छ । यस प्रक्रियामा जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरू, जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रिय गैरसरकारी

संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो । तर कार्ययोजना कार्यान्वयनका केही सीमाहरू निम्न अनुसार छन्:-

- यस कार्ययोजना अन्तर्गत निर्धारण गरिएका कतिपय गतिविधिहरूको कार्यान्वयनका लागि बाहिरी श्रोतमा पनि भर पर्नु पर्ने अवस्था देखिन्छ । बाह्य श्रोत प्राप्त नभएमा कार्ययोजनाको कार्यान्वयनबाट अपेक्षित उपलब्धि प्राप्त नहुन सक्छ ।
- जिल्लामा उपलब्ध सीमित स्रोत र साधनको माध्यमबाट विभिन्न प्रकोपहरूले गर्दा हुने क्षति न्यून गर्न तथा विपद्बाट प्रभावित परिवारहरूको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न चुनौती रहेको छ ।
- विपद्का कारण हुनसक्ने विद्युत, सञ्चार तथा यातायात विच्छेदले समयमै खोज तथा उद्धार कार्यमा चुनौती थपिन सक्नेछ ।

२.५ अपेक्षित नतिजा

डोटी जिल्लामा हुन सक्ने सबै प्रकारका मनसुनजन्य प्रकोपका घटना न्यूनीकरण, जोखिम व्यवस्थापनको पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका लागि तयार गरिएको प्रस्तुत कार्य योजना कार्यान्वयनबाट निम्न नतिजा हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

- विपद्को समयमा मानवीय सहायतामा संलग्न हुने निकायहरूको पहिचान तथा भूमिका, विपद्का सम्बन्धमा जिल्लाको विगतको जानकारी, संकटासन्नको अवस्था तथा प्रकोप तथा जोखिम क्षेत्रको पहिचान/नक्शांकन हुनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापनको आवश्यकताको पहिचान भै श्रोत साधनको यथोचित प्रबन्ध हुनेछ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाई विकास योजनाहरूमा मूल प्रवाहीकरण गर्न मद्दत पुग्नेछ ।
- सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण गर्न मद्दत पुग्ने र प्रभावित परिवारले पुनर्लाभ प्राप्त गर्न सहज हुनेछ ।

२.६ निर्देशक सिद्धान्तहरू

- मनसुनजन्य विपद्मा परेका मानिसहरूको आत्मसम्मान सहित जीवनयापन गर्न पाउने अधिकारको सुनिश्चितता गरिने छ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग मानवता, निष्पक्षता तथा तटस्थता बमोजिम (बिना कुनै भेदभाव) उपलब्ध गराइने छ ।
- मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य खोज तथा उद्धार, राहत व्यवस्थापनका साथै अस्थायी आवास निर्माण र पुनर्निर्माणका कार्यहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिनका साथै शारीरिक रूपमा अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा किशोरी, छाउपडी महिलाहरूको आवश्यकताहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।

- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा पीडितको अवस्था अनुसार प्राथमिकता निर्धारण गरिनेछ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाई विकास योजनामा मूल प्रवाहीकरण गरिने छ ।
- एकीकृत प्रणाली अपनाइनेछ ।
- कर्मचारीको सुरक्षालाई ध्यान दिइनेछ ।
- एकद्वार नीति र समूहगत अवधारणा अनुरूप कार्य संचालन गरिनेछ ।
- सहभागितात्मक, अन्तरकृत्यात्मक र समन्वयात्मक कार्यशैली अवलम्बन गरिनेछ ।

३. विपद् जोखिमको अवस्था

३.१ विगतका विपद्हरूको विश्लेषण

डोटी जिल्लामा मनसुनजन्य विपद्को जोखिमलाई हेर्दा विगतमा घटेका प्रकोपहरूबाट भएको क्षतिको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संकटासन्नतालाई स्तरीकरण गरी हेरिएको भएता पनि हाल यसलाई स्थानीय संरचना अनुसार जोखिम नक्शाङ्कन गरी विश्लेषण गरिएको छ । डोटी जिल्लाका शिखर न.पा, दि.सि.न.पा., पूर्वीचौकी गा.पा, के.आई सिं गा.पा., सायल गा.पा., जोरायल गा.पा. बाढी र पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने आदर्श गा.पा., वोगटान गा.पा. र वडीकेदार गा.पा. मध्यम जोखिममा रहेका छन् । विगतमा घटेका घटनाहरू, त्यसबाट भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति र जोखिममा रहेको जनसंख्यालाई स्तरीकरणको आधार मानिएको छ । जोखिमको विश्लेषणका लागि दुई वटा विधिहरूको प्रयोग गरिएको छ र दुईवटै आधारहरूलाई केलाएर समग्र रूपमा विपद् जोखिमको लेखाजोखा र विश्लेषण गरिएको छ । हालसम्म तयार भएका (पालिका तथा नगर स्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना) र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना अनुसार प्रकोप नक्सांकनका आधारमा विश्लेषण गरिएको हो ।

३.२ पालिकागत रूपमा मनसुनजन्य विपद्बाट बढी प्रभावित हुनसक्ने क्षेत्र, घरधुरी र जनसंख्याको आँकलन

यस वर्षको मनसुनमा औसत भन्दा बढी वर्षा हुने र लामो समयसम्म टिक्ने (२०८१ जेठ अन्तिम सातादेखि ऐ. असोजसम्म) अनुमान जल तथा मौसम विज्ञान विभागले गरेको छ । सो अनुमानलाई आधार मान्दा यस जिल्लामा पनि बाढी, पहिरो जस्ता मनसुनजन्य विपद्बाट ठूलो जनधनको क्षति हुनसक्ने आँकलन गर्न सकिन्छ । विशेष गरी सेती नदी तटीय क्षेत्र, अन्य साना गाड, खोलाहरूको तटीय क्षेत्रमा बाढी र कटानको उच्च जोखिम देखिन्छ भने सबै भिरालो बस्तिहरू र जमीन पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् । विगतका वर्षहरूको क्षतिको विश्लेषण र यस वर्षको मौसम पूर्वानुमानलाई आधार लिँदा डोटी जिल्लामा यस वर्षको मनसुनजन्य विपद्बाट अनुमानित ६०० घरधुरी र ३२०० जनसंख्या प्रभावित हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ ।

क्र.सं.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	मनसुनजन्य विपद्बाट उच्च प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्र, घरधुरी र जनसंख्या			
		बाढी (सेती नदी र खोलातट)	पहिरो (भिरालो बस्ती क्षेत्र)	घरधुरी	जनसंख्या
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	दिपायल, दाग, सिरखोलीसैन, घटालीगाउँ, द्वारी, सल्लेनिगाड	गौरा, गोसेडा, पाकरी, उडितोला, कलेना, कोइरेली	१००	५७०
२	शिखर नगरपालिका	समुहगाड, शान्तिनगर, जोरागाउँ, तलकोट, गोपघाट, शिद्धेश्वर, सिमार, सिमखोली	साफरीगाउँ, खातिगाउँ, बोहरागाउँ, बनौली, धामीगाउँ, देकुराली, चामागाउँ, लुम्वाटा	८५	४६०
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	लोली, भिडखेत, डुम्राकोट, सेलपाखा, देउकाँडा, मटेना, डाडल, भाडागाउँ, काफली, बोतडीसैन, गडीगाउँ, मष्टासैन, रिठाकट्टे, थली		६०	३३०
४	वोगटान फुडिसल गाउँपालिका	धिकामाण्डौ, सातफरी, गगुडा, कानाचौर, चवराचौतारा, सिमचौर, केदारअखडा,		५०	२६०
५	बडीकेदार गाउँपालिका	त्रिपीनगर, देवली, नारायणखेत, खरहर, सिनेरी, कोटकेना, अखोल दुंगा, जदी, ठूलाखेत, मटेला	कोला, कडवानीगाउँ, सिर्सी, बछेन, खार, नानाकोट, जारिम पानी, कापडीगाउँ, मौरी	५५	३००
६	आदर्श गाउँपालिका	बाँझरोवा, चाँसी, कोटान्जर, बाहुनकाँडा, झुडा, जालकुले, भुवा, हिन्नेकाँडा, तलारा, गडखेत, बबिना, काँडा, कप्लाना		६०	३२०
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	अघिल्लो वर्षको भूकम्प प्रभावित भिरालो क्षेत्र पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको		६५	३२५
८	सायल गाउँपालिका	कुसेना, खानाकोट, पानिखाल, गुरेना, गयतोला, बगडी, बाबनसैन, देउकाट्टे, भुम्क, स्वाडा		६०	३१५
९	जोरायल गाउँपालिका	बडाखेत, कोटेली, लस्कर, पिपलकोट, गणेशाल, खसरे	बस्थानीगाउँ, छतिवन, उल्ले, नवलपुर, कल्मटा, सिर्सीखेत	६५	३२०
उच्च प्रभावित हुनसक्ने घरधुरी र जनसंख्या				६००	३२००

डोटी जिल्लाका वढी प्रभावित स्थानीय तहहरूलाई आधार मान्दा विगत ५ वर्षमा मनसुनजन्य विपद्बाट भएको जनधनको क्षति, बालीनाली, घरसम्पत्ति तथा भौतिक संरचनाको विनास, पशु चौपायाको क्षति, विपद्बाट प्रभावित क्षेत्र तथा जनसंख्या, उपलब्ध स्रोतसाधन र क्षमताको विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले जिल्लाका २ नपा र ७ वटा गाउँपालिकाको सहभागितामूलक संकटासन्नता क्षमता विश्लेषण सम्पन्न गरिएको थियो । यसबाट निम्नानुसारको परिस्थिति सृजना हुने अनुमान गरिएको छ ।

- विपद्को समयमा सार्वजनिक पूर्वाधारहरूको क्षति हुनाले आवागमन अवरुद्ध हुन सक्ने,
- विपद् प्रभावित स्थानहरूमा सूचना प्रसारण प्रविधिहरू पनि अवरुद्ध हुने भएकोले प्रभावित घरधुरी तथा जनसंख्या लगायत तत्काल क्षतिको विवरण तथा सूचना संकलन कार्यमा कठिनाई हुनेछ जसले गर्दा प्रभावितहरूको प्रारम्भिक विवरण प्राप्त गर्न समेत अप्ठ्यारो पर्ने,
- राहत उद्धार कार्यमा एकरूपता ल्याउन निकै समस्या हुनेछ । संरक्षण र संकटासन्न वर्गहरूको सेवा तथा स्रोतमाथि पहुँच नभएको अवस्था हुन सक्ने,
- स्वास्थ्यकर्मी र स्वयंसेवक परिचालन गर्न समस्या हुनेछ र स्थानीय स्तरमा औषधीहरूको पर्याप्त उपलब्धता नरहने अवस्था हुने,
- खानेपानीका मुहानहरू दुषित बन्ने वा श्रोतहरू भत्कने वा नस्ट हुन सक्ने,
- घरमा भण्डारण गरेको अन्न तथा खेतबारी अन्नबालीको विनासका कारण खाद्यान्नको अभाव रहने र संकट उत्पन्न हुने, अर्को बाली लगाउन बीउको पनि उपलब्धता नरहने परिस्थितिको सृजना हुने,
- स्थानीय सार्वजनिक भवनहरू तथा सेवा प्रदायक निकायहरू प्रभावित हुने र सो समयमा आपराधिक गतिविधिहरू बढ्न सक्ने,
- पूर्वसूचना प्रणालीमा आधुनिक सामग्रीको उपलब्धता नहुनाले समयमै पूर्वसूचना दिन नसकिने अवस्थाको सृजना हुने,
- आवश्यक मात्रामा खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीहरूको भण्डारण नहुने हुँदा ती सामग्रीहरूको अभाव हुनसक्ने,
- खाद्य सामग्रीको अभाव हुने हुँदा कुपोषण हुने, विपद्बाट जनधनको क्षति सहन गर्न नसकि मानसिक समस्या देखिने, लैङ्गिक हिंसामा वृद्धि हुन सक्ने,
- सामना गर्ने संयन्त्रमा अवरोध, सबै समूह तथा वर्गको मानवीय प्रतिकार्यमा पहुँच नहुने वा पहुँच अपर्याप्त हुने ।
- विद्यालयहरू बन्द हुन सक्ने तथा बालबालिकाको शिक्षामा नकारात्मक प्रभाव पर्ने, विद्यालयमा खानेपानी तथा शौचालयको अपर्याप्तता हुने, विद्यालय आश्रयस्थलको रूपमा प्रायः प्रयोग हुने हुँदा पठनपाठनमा बाधा हुने, डुवान वा बाढीका कारण विद्यालय बन्द गर्नु पर्ने अवस्था सृजना हुन सक्ने ।

४. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१

१. खोज, उद्धार तथा समन्वय: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सि. नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय	कै .
१	बाढी, पहिरो तथा डुवानको जोखिममा रहेका बस्तीहरूको पहिचान गरी पूर्व सूचना दिने र समुदायमा रहेका संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> • सुरक्षा निकायहरू • जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र 	मनसुन शुरू हुन पूर्व समय देखि निरन्तर	
२	भारी उपकरण सहित आवश्यक न्यूनतम उद्धार सामग्री सहित खोज तथा उद्धार योजना तयारी गर्ने ।	सडक डिभिजन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू खोज तथा उद्धारमा संलग्न निकायहरू	<ul style="list-style-type: none"> • सडक डिभिजन कार्यालय, जि.स.स.,स्थानीय तह मार्फत भारी उपकरणहरू (डोजर, एक्सामेटर, टिपर, ट्रक) • निर्माण व्यवसायी सँघ, एम्बुलेन्स सञ्चालन निकाय 	जेष्ठ महिनाभित्र	
३	मनसुन पूर्वतयारी योजना तर्जुमा गरी वेभसाईटमा राखी NEOC पठाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	जेष्ठ महिनाभित्र	
४	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, DDMC	<ul style="list-style-type: none"> • NEOC (राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र) • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	निरन्तर	
५	राहत सामग्रीहरूको उचित भण्डारण गर्ने तथा जिल्लामा भएको भण्डारणको अनुगमन गरी अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाल रेडक्रस सोसाइटी • सामुदायिक विकास केन्द्र • सामुदायिक विकास मञ्च लगायत 	जेष्ठ महिनाभित्र	
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन राहत कोषमा न्यूनतम रकम राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय 	निरन्तर	
७	सुरक्षा निकायहरूलाई तैनाथी अवस्थामा राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी बल	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति 	निरन्तर	

८	विपद्को समयमा सुचना व्यवस्थापनमा समन्वय गर्ने र एकद्वार प्रणाली अपनाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय • सुरक्षा निकायहरु • ने.रे.सो. जिल्ला शाखा लगायत विपद् सम्बद्ध संस्थाहरु • नेपाल पत्रकार महासंघ 	मनसुनको समयमा	
९	रेडियो सेट अपडेट गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल • DEOC (District Emergency Operation Center) जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र • ने.रे.सो. जिल्ला शाखा 	निरन्तर	
१०	स्थानीय स्वयंसेवकको परिचालन गर्ने ।	DDMC/DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> • ने.रे.सो. जिल्ला शाखा • जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	निरन्तर	
११	घटना लगत्तै र घटना पश्चात द्रुत सर्वेक्षण र सूचना संकलन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल • DEOC (District Emergency Operation Center) जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र • ने.रे.सो. जिल्ला शाखा 		
२. राहत, पुनस्थापना, पुनर्लाभ: जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु					
१	मनसुन पूर्व तयारी प्रचार प्रसार अभियान संचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु, समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनादेखी निरन्तर	
२	स्थानीयस्तरमा तालिम प्राप्त स्वयंसेवक पहिचान गरी तयारी तथा परिचालन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा./ने.रे.सो.	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरु, समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	निरन्तर	

३	न्यूनतम बन्दोबस्तीका सामग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू, समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरू, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनाभित्र	
३.अस्थाई आवास तथा गैह्रखाद्य सामग्री व्यवस्थापन: स्थानीय तह, सम्बद्ध सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू					
१	जिल्लामा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय निकायहरू, नेपाल रेडक्रससोसाईटी, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनाभित्र	
२	अस्थायी आवास योजनाको लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान तथा अद्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह सबै, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनाभित्र	
३	आपतकालीन अवस्थामा अस्थायी आवास निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय, दिपायल, डोटी नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगायत सम्बद्ध गैससहरू 	निरन्तर	
४	अस्पताल, विद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानविय आवश्यकताका सामग्री भण्डारणका लागि क्याम्प व्यवस्था गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा निकायहरू नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगायत सम्बद्ध गैससहरू 	आवश्यकता बमोजिम	
५	तत्काल राहत वितरणका लागि गैह्रखाद्य सामग्री व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन, संघसंस्थाहरू, क्षेत्रगत सदस्यहरू 	जेष्ठ महिनाभित्र	
६	अस्थायी आवास व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाला निकायमा सहजीकरण, सहयोग गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वन डिभिजन कार्यालय, शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय, दिपायल, डोटी स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, 	निरन्तर	

			समुदायस्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	
४.स्वास्थ्य तथा पोषण: स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा शाखा				
१	Rapid Response Team	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	• डाक्टर: २, स्वास्थ्यकर्मी १, ल्याव १, नर्स १	निरन्तर
२	सरुवा रोग फैलन नदिन तयारी अवस्थामा रहने तथा सतर्कता अपनाउने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	• स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, महिला स्वास्थ्य संस्था	निरन्तर
३	अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री व्यवस्थापन (बफर स्टक राखिएको)	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	• स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, स्थानीय तहहरु	जेष्ठ महिनाभित्र
४	एम्बुलेन्स व्यवस्थापन	जिल्ला अस्पताल, रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तहहरु	• एम्बुलेन्स सेवा अद्यावधिक र वैकल्पिक तयारी	निरन्तर
५	खाद्य सामग्रीको मौज्दात विवरण अध्यावधिक गर्ने र विपद्को समयका लागि स्टक राख्ने ।	जि.स.स./न.पा./गा.पा.	• उ.बा. संघ, चेम्बर अफ कमर्स	जेष्ठ महिनाभित्र
५.संरक्षण: महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा (स्थानीय तह)				
१	मनसुनबाट हुनसक्ने महिलाबालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरुको संरक्षणको लागि क्लष्टर बैठक बसी पूर्वतयारी योजना निर्माण गर्ने ।	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठको पहिलो हप्ता भित्र
२	Dignity Kit, Children Kit तयारी अवस्थामा राख्ने र स्थानीय तहबाट वितरण गर्ने ।	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठको पहिलो हप्ता भित्र
३	परिवारबाट विछोडिएका, अभिभावक गुमाउन सक्ने बालबालिकाका लागि तत्काल राहत तथा बन्दोबस्ती उपलब्ध गराउन सक्ने गरी रकमको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठको पहिलो हप्ता भित्र
६.खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई: खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र खानेपानी उपभोक्ता संघ/संस्थाहरु				

१	विपद्को समयमा सुरक्षित खानेपानीका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, खानेपानी उपभोक्ता समितिहरू	• स्थानीय तहहरू, गैससहरू	नियमित	
२	आपतकालीन अवस्थामा अस्थायी शौचालय निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, श.वि. तथा भवन डि.का.	• स्थानीय तहहरू, गैससहरू	विपद पश्चात	
३	बैकल्पिक खानेपानी श्रोतको पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	• जि.स.स., स्थानीय तहहरू	जेष्ठ महिनाभित्र	
४	अस्पताल, विद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानविय आवास क्षेत्रमा WASH KIT व्यवस्था गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठ महिनाभित्र	
७.विद्युत तथा सञ्चार : डोटी वितरण केन्द्र दिपायल, डोटी/नेपाल टेलीकम सिलगढी, डोटी र नेपाल टेलीकम राजपुर दिपायल, डोटी					
१	विद्युत अवरुद्ध भएमा तुरुन्त आवश्यक व्यवस्था गर्ने	डोटी वितरण केन्द्र दिपायल, डोटी डोटी वितरण केन्द्र सिलगढी, डोटी	• डोटी वितरण केन्द्र दिपायल, डोटी • डोटी वितरण केन्द्र सिलगढी, डोटी	निरन्तर	
२	विपद्को समयमा सञ्चार अवरुद्ध भएमा तुरुन्त व्यवस्थापन गर्ने ।	नेपाल टेलीकम राजपुर दिपायल, डोटी नेपाल टेलीकम सिलगढी डोटी	• नेपाल टेलीकम राजपुर दिपायल, डोटी । • नेपाल टेलीकम सिलगढी, डोटी ।	निरन्तर	

५. सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)
२. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०
३. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
४. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८
५. स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त विवरण ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १

स्थानीय तह तथा विपद् सम्बद्ध निकायहरूसँग मौज्जात खोज, उद्धार तथा राहत सामग्री, आपतकालीन कोष र जनशक्तिको विवरण

क्र.सं.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	विपद् पूर्वतयारी संशोधन			
		गैर खाद्य राहत सामग्री	उद्धारमा खटिन सक्ने जनशक्ति	विपद् कोषमा मौज्जात रकम	उद्धारमा प्रयोग हुने साधन
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	त्रिपाल ४५, कम्बल ९०, टेन्ट १ थान	६०	२०८७५००।००	दमकल, एम्बुलेन्स, जेसिवि १/१ वटा, ट्रयाक्टर २ वटा, बस ३ वटा
२	शिखर नगरपालिका	मौज्जात नरहेको।	१४४	१६९१०००।००	एम्बुलेन्स, जेसिवि, ट्रिपर १/१ वटा
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	त्रिपाल ३०, स्लिपिड ब्याग ५ थान	२	२२००००।००	एम्बुलेन्स, जेसिवि, ट्रिपर, ट्रयाक्टर १/१ वटा
४	वोगटान फुड्सिल गाउँपालिका	टेन्ट १२, स्लिपिड ब्याग २२ थान	४०	३७०००००।००	एम्बुलेन्स २, जेसिवि १ वटा
५	बडीकेदार गाउँपालिका	त्रिपाल, कम्बल, टेन्ट लगायत	१२		एम्बुलेन्स, जेसिवि, ट्रयाक्टर १/१ वटा
६	आदर्श गाउँपालिका	मौज्जात नरहेको।	१००	३५०००००।००	एम्बुलेन्स, जेसिवि, ट्रिपर, ट्रयाक्टर १/१ वटा
७	पूर्वचौकी गाउँपालिका	त्रिपाल	२	३५०००००।००	एम्बुलेन्स, एक्साभेटर १/१ वटा
८	सायल गाउँपालिका	त्रिपाल २०, न्यानो कम्बल २५ थान	६०	१८०००००।००	एम्बुलेन्स, जेसिवि १/१ वटा
९	जोरायल गाउँपालिका	त्रिपाल ४६, कम्बल ४७ थान	६	१९३९०००।००	एम्बुलेन्स २ वटा
१०	DDMC र सुरक्षा निकाय	५० थान त्रिपाल।	३५० जना	३५८०५१५।००	जेसिबि, एक्साभेटर, ट्रिपर/बुडर, भतकाँडा, कुलपाते
११	रेडक्रस	५० सेट	१०० जना		उद्धारका विभिन्न सामग्री

अनुसूची २

स्थानीय तह तथा विपद् सम्बद्ध निकायहरूका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरूको सम्पर्क नम्बर

डोटी जिल्लाका स्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुखहरूको सम्पर्क नं.

क्र.स.	स्थानीय निकाय	पदाधिकारिको नाम,थर	पद	सम्पर्क नं
१	जिल्ला समन्वय समिति	लक्ष्मण बहादुर सिंह	प्रमुख	९८४८४२७९३३
	जिल्ला समन्वय समिति	स्मृति चुनारा	उप-प्रमुख	९८६९९१४६७२
२	दि.सि.न.पा.	बाजी सिंह खड्का	मेयर	९८४८४३७४२१
	दि.सि.न.पा.	कलावती महर साउंद	उप मेयर	९८६९४४३०३६
३	शिखर न.पा.	दिर्घ बहादुर बलायर	मेयर	९८५८४२००७१
	शिखर न.पा.	सुनिता रावल जोरा	उप मेयर	९८५८४२००७२
४	के आई सिंह गाउँपालिका	लोकेन्द्र व. शाही	अध्यक्ष	९८४८४३४०४५
	के आई सिंह गाउँपालिका	मिना विष्ट	उपाध्यक्ष	९७४९०२२०२४
५	बोगटान गाउँपालिका	कमल व.गडसिला	अध्यक्ष	९८६८५६९६९७
	बोगटान गाउँपालिका	विष्णा देवी बम	उपाध्यक्ष	९८४८४०८४७०
६	बडिकेदार गाउँपालिका	भैरव बहादुर साउंद	अध्यक्ष	९८६८७६८८३१
	बडिकेदार गाउँपालिका	डम्मरी कुमारी बिष्ट	उपाध्यक्ष	९८६६६४४६३७
७	सायल गाउँपालिका	धर्मराज जोशी	अध्यक्ष	९८४८४६२२४२
	सायल गाउँपालिका	निर्मला बोहरा वली	उपाध्यक्ष	९८६८७६४८९८
८	जोरायल गाउँपालिका	दुर्गा दत्त ओझा	अध्यक्ष	९८४८४७८९८८
	जोरायल गाउँपालिका	जमुना बोहरा	उपाध्यक्ष	९८४८४९८४७९
९	आदर्श गाउँपालिका	गणेश बहादुर खड्का	अध्यक्ष	९८४८४७८७५०
	आदर्श गाउँपालिका	लक्ष्मी धामी रोकाया	उपाध्यक्ष	९८४८७८६०५३
१०	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	रामप्रसाद उपाध्याय	अध्यक्ष	९८५८४४०२२२
	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	पशुपति खड्का	उपाध्यक्ष	९८४८४०६९३२

जिल्ला स्थित नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूको विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरूको विवरण

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	विपद् Focal person को नाम	सम्पर्क नं.
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	रमेशचन्द्र जोशी	९८४८६०१४१४
२	शिखर नगरपालिका	कृष्णबहादुर कठायत	९८६९६२६७००
३	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	लक्ष्मण बहादुर खड्का	९८४३७४०४१४
४	आदर्श गाउँपालिका	गणेशराज ओझा	९८४८४७९१६०
५	के.आई सिंह गा.पा	कमल बहादुर हमाल	९८४८४५९४५०
६	सायल गा.पा.	मदन खड्का	९८५८४८९९८
७	जोरायल गा.पा.	हेमाकुमारी कपड्याल	९८४८६३०५३५
८	बोगटान फूडसिल गा.पा.	नवराज जोशी	९८५८४९१६२५
९	बडिकेदार गा.पा.	चक्र बहादुर कलेल	९८४८६२७९५४

अनुसूची ३

जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रमुखहरूको सम्पर्क नम्बर

सि.नं.	कार्यालयको नाम	का.प्र.को नाम	पद	कार्यालयको टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.	कार्यालयको E-Mail	कार्यालयको फ्याक्स नं.	कार्यालय रहेको स्थान
संघ अन्तरगतका कार्यालयहरू:								
१	जिल्ला अदालत, डोटी	रुद्रमणि गिरी	जि.न्या.	४२०१३०		infodcdoti@dcourt.gov.np info.dcdoti@supremecourt.gov.np		सिलगढी
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गोपालप्रसाद अर्याल	प्र.जि.अ.	४२०१३३	९८५८४३७७७७	dao.doti68@gmail.com	४९९२९९	"
३	भैरव प्रसाद गण	परिक्षित देउजा	प्र.से	४१११००	९८४१२९९६७०	bn-bhairavprasad@nepalarmy.mil.np bhairabprasad1937@gmail.com		"
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	विष्णुहरी कोईराला	प्र.उ.	४२००९९	९८५८४३५५५५	dpodoti@gmail.com dpodoti_opr@nepalpolice.gov.np		"
५	शसस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ३६ गण हेका डोटी	सुधिर सुवेदी	सशस्त्र प्र.उ.	४१२२५४	९८५१२७२०५४	btnhqdotin36@gmail.com, doti_n36btn@apf.gov.np		जोगीडात्रे दिपायल
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	महेशप्रसाद अवस्थी	प्र.अ.अ.	४२००९८	९८५८४८४९९९	niddoti420018@gmail.com	४२००१८	सिलगढी
७	नेपाली सेना श्री नं. ५ वाहिनी अड्डा राजपुर	पुरन घले	वाहिनी पति			bde05@nepalarmy.mail.np		
८	ट्राफिक कार्यालय डोटी		स.ई.		९८६५७१९०४५	trafficedipayal407@gmail.com		
९	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	गोविन्द बहादुर चन्द	जि.न्या.	४२००७०	९८५८४४२२२०	dotiattorney@gmail.com		
१०	को.ले.नि.कार्यालय	सिद्धराज ओझा	प्र.को.नि.	४९९०७७	९८५८४९०३९०	kolenikadoti@gmail.com	४९९०७७	"
११	निर्वाचन कार्यालय	लक्ष्मीराज उपाध्याय	का.प्र.	४११०८३	९८४३७५६६५३, ९८५८४२००८३	ec.deo.doti@gmail.com deo.doti@gmail.com		

१२	कारागार कार्यालय	सरिता चन्द	जेलर	४१११८२,	9858432777,	karagar.doti@gmail.com		"
१३	हुलाक निर्देशनालय, दिपायल	राम बहादुर साउद	शा.अ./नि. नि.	440149	9848479763,	fwrpddipayalpost@gmail.com		राजपुर
१४	इलाका हुलाक कार्यालय			४२०१०२	9848549119,			सिलगढी
१५	मालपोत कार्यालय	प्रेम बहादुर माझी	मा.अ.	४२०१०१	9858440666,	doti@dolma.gov.np	४२०१०१	सिलगढी
१६	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	सागर सापकोटा	का.प्र.	420324	9846071732,	ftqcdivdoti@gmail.com	420324	"
१७	नापी कार्यालय	ई. केशव चौलागाई	का.प्र.	420294	9858440295	doti@dos.gov.np		"
१८	लोक सेवा आयोग दिपायल कार्यालय	गोपीकृष्ण कोइराला	निर्देशक	440147	9858481111,	dipayal@psc.gov.np	420294	राजपुर
१९	गुणस्तर तथा नापतौल कार्यालय	टेकबहादुर थापा	स.नि./नि.का. प्र.	411186	9867231889	metrologysilgadhi@gmail.com		सिलगढी
२०	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ	भिमप्रसाद पनेरु	का.प्र.	420135	9858433389	deodoti70@gmail.com		सिलगढी
२१	बाल सुधार गृह	सानुमाया लिम्बु	नि.का.प्र.	420078	9848628541,	balsudhargriha05@gmail.com sanumayalimbugurung@gmail.com	420078	"
२२	सडक डिभिजन कार्यालय	रमेश भट्टराई	का.मु.डि.प्र.	440232	9858480232,	drodoti2016@gmail.com	440151	कुलपाते
२३	यान्त्रीक कार्यालय	पञ्चकुमार तितजु	का.प्र.		9841514121,	mo_budar@dor.gov.np		बुडर
२४	तथ्याङ्क कार्यालय	खेमराज भट्ट	नि. त. अ.	440153	9858420151,	sodoti440153@gmail.com		राजपुर
२५	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	मनबहादुर परियार	का.मु. अयोजना प्रमुख	440118	9858440116,	pudbc.doti@gmail.com		राजपुर
२६	पर्वतीय जलाधार परियोजना	रामकृष्ण राजथला	का.प्र.		9858485561,			अछाम, साँफे
२७	क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र	विष्णु पौडेल	क्ष. नि.	094- 440522	9858440167,	arsdoti@gmail.com	094-412162	भागेताडा
२८		विरबहादुर ठगुना	का.प्र.		9858491130	tso-dipayal@ird.gov.np		सिलगढी

	करदाता सेवा कार्यालय				9858442221,			
२९	खप्तड राष्ट्रीय निकुञ्ज कार्यालय	सरोजमणि पौडेल	ब.ब.सं.अ.		9858455566,			
३०	सेती प्राविधिक शिक्षालय	सुशिला शर्मा	शिक्षालय प्र.	412176	9848422546,	stdipayal@gmail.com	412103	जोगीडात्रे
३१	उच्च सरकारी वकील कार्यालय		सहन्यायधिवक्ता		9865752266,	Hgao.dipayal@ag.gov.np		
प्रदेश अन्तरगतका कार्यालयहरू								
35	सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय	उत्तम सुवेदी	प्र.प्र.	412203	9858484444,	fwrpo.lekha@gmail.com supastatepolice.prabandha@gmail.com	412199	दिपायल
36	सुदूरपश्चिमप्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र	कृष्ण बहादुर पल्ली मगर	व.प्र.उ.	412173	9858475555,	ptcdipayaltrng@gmail.com hrsecptcdipayal@gmail.com		दिपायल
37	सुदूर पश्चिम क्षेत्रीय प्रहरी अस्पताल	वविता गजमेर अधिकारी	का.प्र.		9851021707,	fwrp.hospital@gmail.com		दिपायल
38	सुदूरपश्चिमसशस्त्र प्रहरी गुल्म नं. १ दिपायल	उमाकान्त जोशी	का.प्र.		9851281629,			दिपायल
39	कृषि विकास निर्देशनालय	खगेन्द्रप्रसाद शर्मा	निर्देशक	440010	9868864862			राजपुर
40	यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय	जगतप्रसाद जोशी	निर्देशक		9858486540,	tidsudurpashchim@gmail.com		राजपुर
41	पशुपंछी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	पानसिंह ठगुन्ना	निर्देशक	440146		rdlsdipayaldoti@yahoo.com		राजपुर
42	स्वास्थ्य निर्देशनालय	डा. जगदिश जोशी	निर्देशक	440120	9841943586,	phdnseven@gmail.com		राजपुर
43	शिक्षा विकास निर्देशनालय	दुर्गा दत्त विष्ट	निर्देशक	440135, 309	9858480770,	rdfwred@gmail.com		राजपुर
44	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	मोहन सिं कठायत	का.प्र.	440114	9858440365,	csidbdotirajpur@gmail.com	440114	राजपुर
45	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	सुविक श्रेष्ठ	डि.प्र.	440168	9858448585,	iddoti@gmail.com		राजपुर
46	जिल्ला अस्पताल	डा. सुजित मण्डल	मे.सु.	420267	9858459999,	dhdoti.hospital01@gmail.com		सिलगढी
47	स्वास्थ्य कार्यालय	रमेश मलासी	ज.स्वा.नि.	420,043,119	9848694537,	dhodoti1@gmail.com	420043	"

48	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	निर्पेश अवस्थी	ब.ज.व्य.अ.	420258	9849031250,	swmodoti@gmail.com	420258	"
49	डिभिजन वन कार्यालय	गोकुल रिजाल	डि.व.अ.	420162	9858440145,	dfodoti1@gmail.com	420106	"
50	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र,	हरि सिं भण्डारी	अधिकृत छैठौ	420114	9868711257, 9848604444,	vethospitaldoti@gmail.com		"
51	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	सुविक श्रेष्ठ	सि.डि.ई.	440118	9861158039,	udbodoti@gmail.com	440116	"
52	यातायात व्यवस्था कार्यालय	पूर्ण शाह	का.प्र.	440522	9858440106,	yatayatoffice@gmail.com		"
53	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	विद्या घिमिरे (देउवा)	नि.का.प्र.	412198	9848600178,	bidhyaghimere6@gmail.com	412189	दिपायल
54	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	गृष्म थापा	डि.प्र.	440119	9858489222,	wss.doti@gmail.com	४४०३१२	राजपुर
55	शिक्षा तालिम केन्द्र दिपायल	गोविन्द्र प्रसाद पोखरेल	का.प्र.	412035	9858480770,	etcsupa@gmail.com		जोगीडात्रे
56	पूर्वाधार विकास कार्यालय, डडेल्धुरा	नवराज रावल	का.प्र.	096-410061	9858784678,	p7ido.dadeldhura@gmail.com		सिलगढी (जि.स.स.)
57	कृषि ज्ञान केन्द्र	गंगादत्त अवस्थी	नि. प्र.	411126	9858484126,	dotiakc@gmail.com		सिलगढी
58	सामाजिक विकास कार्यालय	जयदेव महारा	का.प्र.		9858488499,			
59	प्रादेशिक सुशासन केन्द्र	गेहेन्द्र बम	का.प्र.	094-590039	9858433375,	pcggdoti@gmail.com		पुत्रा, सिलगढी
60	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय	पूर्ण बहादुर खडका	का.प्र.		9848482020,	pauodoti@gmail.com		राजपुर
स्थानीय तहका कार्यालयहरू:								
1	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	खेम राज गुरुङ	नि.जि.स.अ.	420२४२, १५६	9868522176,	ddcdoti094@gmail.com	420033	सिलगढी, डोटी
2	दिपायल सिलगढी नगरपालिका, नगर	शंकर सुचिकार	नि.प्र.प्र.अ.	420297	9848475592, 9858432111,	prakash321joshi@gmail.com info@dipayalsilgadhmun.gov.np		सिलगढी, डोटी

	कार्यपालिकाको कार्यालय					dsmphhealthunite1@gmail.com		
3	शिखर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय	हरिश्चन्द्र शाह	नि.प्र.अ.	9858485777		ito.shikharmun@gmail.com shikharmunicipality@gmail.com		पचनाली, डोटी
4	सायल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	विजय कुमार चौधरी	प्र.प्र.अ.	9858444333,		sayal.doti@gmail.com		दुदुलेगडा, डोटी
5	जोरायल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	गणेशदत्त भट्ट	प्र.प्र.अ.	9749962412		jorayalrmp@gmail.com		राउतकट्टे, डोटी
6	के.आई.सिंह गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	हिमाल डंगौरा	प्र.प्र.अ.	9858484717		kisingh.rm@gmail.com		बायल, डोटी
7	बडीकेदार गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	सन्दिप न्यौपाने	प्रमुख प्र.अ.	9858428000		ito@badikedarmun.gov.np suchana.adhikari@badikedarmun.gov.np		खडचौली, डोटी
8	पुर्वीचौकी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	बिक्रम श्रेष्ठ	प्र.प्र.अ.	9851338111		ito.purbichaukimun@gmail.com		सानागाँउ, डोटी
9	आदर्श गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	पदमराज अवस्थी	प्रमुख प्र.अ.	9858489993		aadarshmun@gmail.com		मौवानगरद, डोटी
10	बोगटान फुङ्सिल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	भरत बहादुर चन्द	प्रमुख प्र.अ.	9858477076 9865746187		icto.bogatanmun@gmail.com -		चवराचौतारा, डोटी
संस्थानका कार्यालयहरू:								
1	नेपाल टेलिकम दिपायल	प्रकाश चौधरी	सहायक	440198	9857021144,	ppsdoti@ntc.net.np	440277	राजपुर
2	नेपाल टेलिकम, सिलगढी	अशोक यादव	प्रमुख	420222	9851347840,	gagan.thakuri@ntc.net.np	420322	सिलगढी

3	नेपाल विद्युत प्राधिकरण डोटी वितरण केन्द्र, दिपायल	राजेन्द्र लाल देव	वि.के.प्रमुख	412222	9858440184,	nea.doti2013@gmail.com	412183	दिपायल
4	नेपाल विद्युत प्राधिकरण सिलगढी युनिट कार्यालय	नृप बहादुर मलासी	सुपरभाइजर	411075	9865651641,			सिलगढी
5								
6	कृषि विकास बैंक	धर्म सिंह ऐरी	प्रवन्धक	420041	9848724043,	silgadhi.branch@adbl.gov.np	411180	"
7	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	पूर्ण सिंह कुँवर	प्रवन्धक	412249	9848840452, 9858448888,	doti@rbb.com.np	420055	"
8	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक दिपायल	गणेश बहादुर विष्ट	प्रवन्धक	412249	9848617138,	dipayal@rbb.com.np		
9	नेपाल राष्ट्र बैंक धनगढी			091- 527701		nrbdhn@nrb.org.np		
10	सिलगढी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	जगत बहादुर खड्का	का.प्र.	420607	9848597309,			"
11	युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोष		प्रमुख					"
12	खप्तड पर्यटन विकास समिति	प्रेम कुँवर	प्रमुख	420104	9868529096,			"
13	डोटी उद्योग वाणिज्य संघ	विक्रमबहादुर साउद	प्रमुख	412108	9848431246	ccidoti@gmail.com		दिपायल
14	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	हर्क बहादुर बोगटी	का.प्र.	420010	9868893464,			सिलगढी
15	नेपाल परिवार नियोजन शाखा कार्यालय	हरिओम श्रेष्ठ	व.शा.प्र.	420042		fpandoti@fpan.org.np		"
16	डोटी चेम्बर अफ कमर्स	खगेन्द्र बहादुर साउद	अध्यक्ष	412157	9858440161,	dotichamber@gmail.com		दिपायल
17	नेपाल नेत्र ज्योती संघ	गोविन्दराज जोशी	सभापती		9848434888,			सिलगढी
18	नेपाल नागरिक उड्डयन कार्यालय विमानस्थल	योगेन्द्र प्र. शर्मा	ई.	412193	9841416522,			दिपायल

19	होटल व्यवसायी संघ	राजेन्द्र विक्रम शाही	अध्यक्ष		9848550198,			दिपायल
20	नेपाल निर्माण व्यवसायी संघ	घनश्याम पाठक	अध्यक्ष		9858440188,			सिलगढी
21	शैलेश्वरी यातायात व्यवसायी संघ	गणेश मलासी	अध्यक्ष		9851101767,	sailshworiyatayat@gmail.com		"
22					9858440319,			
23	जिल्ला यूवा परिषद/समिति	वम बहादुर वम	अध्यक्ष		9848463323,			सिलगढी
24	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	खडका खडका	अध्यक्ष	४२०२२८	9848434672,	dotinrcs@gmail.com	094-420228	सिलगढी
25	जिल्ला डोटी शाखा ।	इश्वरी वड	मन्त्री					
26	शैलेश्वरी मन्दिर विकास समिति	प्रेम शंकर भट्ट	अध्यक्ष		9841273371,			सिलगढी
27	नगर विकास समिति		स.स.	४४०११६				राजपुर
28	जिल्ला वाल संगठन	महेन्द्र श्रेष्ठ	अध्यक्ष		9848605100,			सिलगढी
29	नेपाल आयल निगम लि. शाखा कार्यालय, दिपायल					bo.dipayal@noc.org.np		
30	नेपाल आयल निगम	सिव खनाल	का.प्र.		9851043866,	shivakhana1486@gmail.com		
अन्य समितिहरु:								
1	गैर सरकारी संस्था महासंघ	लाल बहादुर वि.क.	अध्यक्ष		9848628447,	bklal2044@gmail.com		सिलगढी
2	सामुदायिक विकास केन्द्र	हेम राज जोशी	अध्यक्ष	440426, ४२०३८१	9848767391,	hemcdcdoti@gmail.com, cdcdoti@gmail.com		"
3	सामुदायिक विकास मञ्च	खडक राज शर्मा	अध्यक्ष		9848554839,			"
4	समाज सेवा डोटी	नविन श्रेष्ठ	अध्यक्ष	420026	9848431687,			"
5	सम विकास केन्द्र	अधिराज वि.सी.	अध्यक्ष		9848457512,			"
6	सगरमाथा स्वास्थ्य प्रतिष्ठान	प्रेम शंकर भट्ट	अध्यक्ष	420052	9841273371,			"

7	कृष्ण प्र. भट्टराङ्ग स्मृति प्रतिष्ठान	सिद्ध ब. विष्ट	अध्यक्ष		9848939696,			"
8	शैलेश्वरी सामुदायिक समूह	रोशन कठायत	अध्यक्ष		9849662777,			"
9	सुदूरपश्चिम सांस्कृतिक समाज	झलक पाली	अध्यक्ष		9868534000,			"
10	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	कृष्ण मलासी	अध्यक्ष					
एफ.एम./क्रियाशिल पत्रकार:								
1	रेडियो नेपाल प्रादेशिक प्रसारण केन्द्र	दान सिं ऐर	का.प्र.	४४००१८		radiodipayal@gmail.com		समुहगाड
2	नेपाल पत्रकार महासंघ	मोहन शाही	अध्यक्ष	420148	9848628655,	samrat.milan@gmail.com		सिलगढी
3	आम सञ्चार नेपाल	अरुण वम	अध्यक्ष		9848566595,			
4	रेडियो शैलेश्वरी	विक्रम खडका	स्टे.म्या.	420271	9865643355,	sfmdoti@gmail.com		"
5	रेडियो डोटी	गणेश मौनी	स्टे.म्या.		9848617850,	radiodoti98.5@gmail.com		"
6	रेडियो त्रिवेणी	कर्ण चन्द	स्टे.म्या.		9848473593,	tribenifm94@gmail.com		"
7	बिम्ब साप्ताहिक	रामहरी ओझा	सम्पादक		9848600380,			"
8	वेस्ट न्यूज साप्ताहिक	खगेन्द्र सिंह	सम्पादक		9849621573,			"
9	नेपाल पथ दैनिक	मोहन शाही	सम्पादक		9841787726,			दिपायल
10	प्रेश संगठन	कर्ण चन्द	अध्यक्ष		9858466666,			सिलगढी
11	नजर साप्ताहिक	झलक पाली	सम्पादक		9868553400,			सिलगढी
12	घण्टेश्वर Online	शंकर थापा	सम्पादक	420271	9848651888,	virikuti@gmail.con www.ghanteshwor.com		सिलगढी
13	नेपाल प्रेश युनियन	प्रकाश बम	अध्यक्ष		9848464468,			
14	सामुदायिक रेडियो बडीकेदार	गणेश मौनी			9858434444,			
15	जनता टेलिभिजन	रोजेन्द्र जोशी	सम्पादक		9848479261,			
16	शैलेश्वरी टाईम (पत्रिका)	रोजेन्द्र जोशी			9848479261,			

17	प्रेश चौतारी	नारद नेपाली			9865790551,			
18	टि.बि. टुडे टेलिभिजन	चक्र बहादुर मल्ल			9869438110,	mallarohit99@gamil.com		
शैक्षिक संस्था र अन्य								
१	डोटी बहुमुखी क्याम्पस डोटी	दिलानन्द जोशी	क्यापस प्रमुख	094-411110		dmcdoti@gmail.com, info@domc.tu.edu.np		
२	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड शाखा कार्यालय डडेल्धुरा	श्री नारायण प्रसाद भट्ट	कार्यालय प्रमुख	420213/214	9858752700	nebdadeldhura@gmail.com		
३	महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम सिंहदरवार, काठमाण्डौ	नीता शर्मा			9851255254	pup.mowcsc@gmail.com		

अनुसूची ४

मिति २०८१ असार ७ गते बसेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णयहरू

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, डोटीबाट यस अघि भएका निर्णयहरूको समिक्षा गर्दै आजको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट देहायका निर्णयहरू गरियोः-

१. जिल्ला मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (MPRP), २०८१ र जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP), २०८१ को प्रस्तुत मस्यौदालाई स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने।
२. प्रत्येक पालिकाका मनसुनजन्य विपद्बाट उच्च प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्याको आँकलनका आधारमा गैरखाद्य राहत सामग्रीको मौज्दात सुनिश्चित गर्ने र खाद्य राहत सामग्रीको हकमा आवश्यक परेको बखत तत्काल उपलब्ध गराउने गरी स्थानीय उद्योग वाणिज्य संघ र व्यवसायीसँग सम्झौता गर्ने।
३. विपद् उद्धार र प्रतिकार्यका लागि स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (LEOC) हरूलाई थप प्रभावकारी बनाउने र प्रत्येक वडामा वडाध्यक्षको संयोजकत्वमा कम्तिमा १५/२० जना युवा स्वयंसेवी सम्मिलित Rapid Response Team निर्माण गर्ने। सोही समूहले विपद्को घटनाको आधिकारिक सूचना, प्रभावित जनसंख्या र क्षतिको विवरण संकलन गर्ने, सो सूचना पालिका तह र जिल्ला तहमा सम्प्रेषण गर्ने, उद्धारको प्रारम्भिक कार्य गर्ने र राहत वितरणको नेतृत्व लिने।
४. मनसुनजन्य विपद्बाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूले विपद् उद्धार तथा प्रतिकार्यका लागि खटिने जनशक्ति र स्रोत साधन तयारी अवस्थामा राख्ने। विपद्बाट विद्युत, सञ्चार, सडक लगायत अत्यावश्यक सेवामा हुन सक्ने अवरोधलाई यथाशीघ्र हटाउन सम्बद्ध निकायले आवश्यक बन्दोबस्त र तयारी गर्ने।
५. २०८० साउन देखि २०८१ असार ५ गतेसम्म विपद्का देहायका विभिन्न घटनाबाट प्रभावित भई सम्बन्धित वडाको सिफारिस, प्रहरी मुचुल्का र विपद्बाट भएको क्षतिको अवस्था देखिने फोटो संलग्न गरी राहतका लागि निवेदन पेश गरेका विपद् पीडितहरूलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषबाट तत्कालिन राहत स्वरूप उपलब्ध गराइएको रकम रु. ५,९८,०००।०० (पाँच लाख अन्ठानब्बे हजारमात्र) अनुमोदन गर्ने।
 - आगलागी प्रभावित १४ परिवार- १,३५,०००।००, हावाहुरी प्रभावित ९ परिवार- ६१,०००।००
 - बाढी, पहिरो प्रभावित ४४ परिवार- ३,६७,०००।००, भूकम्प प्रभावित ६ परिवार- ३५,०००।००